

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukes, Heinrich
Schäfer, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Duménil, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; In
București: Agenția „Aurore”, Suc-
cursale de România: in Ham-
burg: Koroly & Liebmann.
Prețulu inserțiunilor: o seriă
garmond pe o colônă 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifi și învoiași.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în săptăm. di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 36 etajul I:
I. pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un eemplar 5 cr. v. a.
său 16 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 44.

Brașov, Sâmbătă, 25 Februarie (9 Martie)

1895.

Cu Banffy, ori fără Banffy?

Brașov, 24 Februarie v. 1895.

În cele din urmă s'a încheiat
desbaterea asupra bugetului în ca-
mera ungară. Eri au ținut discursu-
rile lor finale Apponyi și Ugron
și pentru ați s'a anunțat la cuvânt
ministru președinte Banffy, care în
totu timpul discuțiunii și a fost
impus oca mai mare rezervă.

Nici nu-i mirare, că a fost așa
de rezervat d-lu Banffy, căci posi-
țiunea lui, față cu atacurile vehe-
mente din toate părțile, era foarte
grea și delicată. Aderenții lui Ap-
ponyi făcără unu asalt puternic con-
tra lui și a guvernului, și nu puțin
consternare a produs în șirurile par-
tidei dela putere și neașteptatului
ajutor, ce l'a primit Apponyi în
cestiunea postulatelor sale militare
din partea contelui Szapary.

Cu stânga extremă, divisată în
două, a avut o guvernul încât-va
mai ușor. Grupul Polony-Ugron
l'a atacat cu vehemență, dăr în
schimb grupul Justh-Eötvös i-a
promis, că l'u va sprijini și în vii-
tor în cestiuni cum e aceea a re-
formei politice-bisericesci.

Deputatul Helfy a declarat,
că în anumite cazuri, când adevă-
t guvernul va voi să realizeze ceva,
ce este și în programul opoziției,
independenții din partida Justh-Eö-
tvös nu vor pregeta a-i da ajutor.
Din cauza acesta Helfy a fost ve-
hement atacat de Beöthy, unu
din vorbitorii partidei apponyiste,
care duse, că nu este nici parlamen-
tar, nici politic din partea opozi-
ției de a observa o astfel de tac-
tică. Opoziția e dator să combată
acțiunea și politica guvernului în to-
tal. Nu numai principiile o despart
de guvern, ci și politica lui ese-
cutivă.

Cum puteam noi, duse Beöthy,
să votăm pentru proiectele biseri-

cesci politice, când șciam, că prin
acele se vor numi mai multe mii
de conducători de matricule, cari
vor fi totu atâția corțeși sau agenți
electoral ai guvernului; această tac-
tică a produs deja desbinare între
independenți în dietă, ér în țără ale-
gătorii lor votază pentru partida
guvernului.

Sprijinul promis guvernului
din partea fracțiunii Justh-Eötvös
a fost minunat ilustrat prin vor-
birea calvinului Uray, care a sfătuit
pe guvern cum să procedă, ca să
esecute mai curând legile politice-
bisericesci. Celor ce nu vor să res-
pecteze legea — duse el — guver-
nului să „li-o scrie pe spinare” și să
clădescă o închisore mare cu trei
caturi, în care să închidă pe Pri-
mate și pe levitii săi, pe aceștia
sus, că s'u mai s'erântoci, ér pe Pri-
mate tocmai în fundul pivniței.

Este interesantă aparițiunea „aju-
torului principiar”, ce se pune ast-
fel guvernului în vedere din partea
unei părți a stânger extreme, tocmai
în nisce momente, când la ordinea
dilei e cestiunea fusiunii partidelor,
ce pretind a fi amice pactului
dela 1867.

Se crede, că acuma, după vo-
tarea bugetului, monarchul va lua
posiția hotărâtă în cestiunea fusiunii,
de care ar continua a se preocupa.
Decă Banffy n'a intrat în pertractă-
ri oficiale cu Apponyi și Szapary
asupra fusiunii, cum a fost anunțat,
causa este, că n'a primit im-
puternicire pentru acestea din par-
tea coronei.

După votarea bugetului corona
are érași mână liberă și pte s'aducă
ordine în situațiunea atâtu de in-
curcată parlamentară. Cum o va
face? Cu Banffy, ori fără de Banffy?
Cu dieta actuală, ori cu o nouă dietă?
Aceste sunt întrebările importante,
cari astéptă rezolvarea lor.

CRONICA POLITICĂ.

23 Februarie.

Reptila guvernamentală din Clușiu,
adecă „Kolozsvár”, se ocupă în numă-
rul ei de ați cu „gravaminele Românilor”
din incidentul vorbirei lui Șerbanu în
dietă. Nu ne împorță așa multă polemie,
ce-o are cu numitul deputat, dăr nu pu-
tem trece cu vederea următorul pasa-
giu, ce îl aflăm la încheierea numitului
articol. Éta ce duse „Kolozsvár”: „In za-
dar am scări censul electoral, ca ast-
fel și păturile mai de jos ale Românilor
să ajungă la urnă în măsură mai mare;
în zadar am pune în praxă esecutarea
unelor dispozițiuni ale legii de naționali-
tate; în zadar ni-am da silința a satis-
face pretensiunile mai blânde ale agita-
torilor: căci rezultatul tuturor acestora
n'ar fi pacea dorită ci dinpotrivă aceea,
că am da în mâna dușmanilor noștri neim-
păcați arme și mai multe, pentru a asedia
independența statului nostru. Cestiunea na-
ționalităților trebuie s'o rezolve statul,
nu prin luarea în considerare a programul
agitatorilor, ci prin o politică de naționali-
tate cu totul independentă, inițiată de
el în toate direcțiunile și care se pte ese-
cuta prin propria lui putere. În rezolvarea
acesta ei nu pot avé nici un rol, cel
mult atunci decă își vor modera luptele
de ați în modu constituțional și legal.
Pentru acesta însă nu e nici un prospect.
Nu mai rămâne dec, decât aplicarea în
pracsă a proverbului strămoșilor lor:
„Si vis pacem, para bellum”. Decă i-am
frânt pe ei, atunci va fi pace. Altfel nu!
— Va să duse, domni dela „Kolozsvár” au
inventat un nou program de „impăcare”
față cu noi Români. Și acestu program
este: s'e-i sdrobim, s'e-i nimicim, căci al-
fel n'ateme pace. Nu discutăm cu „Ko-
lozsvár” în acestu punct, o discuție fiind
de prisos cu nisce șoviniști turbați, cari
în ura lor criminală amenință fățiș, că
ne vor sdrobi, ca ei să aibă pace. Să
poftescă, căci Români le stau la dispoziția!
De altel „Kolozsvár” merită laudă pen-
tru acestu sinceră mărturisire!

Cu privire la programul de lucrare
al dietei unguresci foile unguresci aduc
scirea, că după votarea bugetului pe 1895,
guvernul este hotărât a nu ține ședințe
în zilele din urmă ale săptămănei. La in-
ceputul săptămănei viitoare vor fi puse
în desbatere nisce proiecte de construire
pentru câte-va linii ferate, după cari va ur-
ma o întregă seriă de petițiuni. Intre aceste
petițiuni vor fi și cele ale comitatelor în
cauzele de naționalitate și sociale. Se duse,
că înainte de Pasci nu se vor pute dis-
cuta, decât aceste petițiuni. După Pasci
dieta nu se va ocupa cu afaceri mai în-
semnate, guvernul avându intențiunea să
amâne ședințele până cătră toamnă. „Magya-
rország” duse, că la statorirea acestui pro-
gram dietal, guvernul a avut înțele-
gere cu Eötvös și fracțiunea Justh.

În cercurile episcopatului ungeresc
se vorbește, că călătoriile recente la Ro-
ma ale episcopilor austriaci și ungar,
n'au prea avut rezultat. Curia romană,
cel puțin în timpul proxim, nu se va
esprima nici asupra politicei bisericesci un-
gare, nici asupra celei austriace. Ce se ține
de politica bisericesci ungară, episcopul
Steiner, care tu primit de Papa, se în-
torse cu impresiunea, că în Vatican sunt
forțe bine informați asupra politicei biseri-
cesci din Ungaria, dăr vor evita o inge-
rință directă și publică. Ce se ține de mi-
siunea principelui Schönborn, aceea a sufe-
rit definitiv naufragiu, de-ore-ce curia a
declarat, că nu pte implini dorința de
a-se amesteca în politica austriacă, și că
nu va lua poziția nici față cu antisemiții,
nici față cu o altă partidă din Austria.

În Viena a făcut mare senzațiune
discursul din urmă al contelui Szapary,
pentru-că diarele vieneze în partea cea mai
mare l'au interpretat așa, că acum și Sza-
pary a intrat în tabăra acelora, cari ni-
suesc a introduce dualismul și în armată.
Și în fond aceste diare vor avé drep-
tate, căci Szapary a sprijinit programul
lui Apponyi față cu armata, și acestu pro-
gram, după însă-și mărturisirea unui
membru de frunte al partidului apponyis-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasilie Moldovanu.

(50)

(Urmare).

Stându noi în pridvarul școlei, vine
Șulutu Simionuțu, mă chiamă la o parte
și-mi comunică, că Dragoșu e ascuns la
el în pivniță și se roga de întrepunerea
mea.

— Domnule, acum e prea târziu, i-am
dus. Afară de aceea ar fi unu lucru pri-
mejdios a-mi espune tocmai acum omenii,
când Ungurii ni-ar pușca de pe ferști,
ca pe nisce câni.

Intr'aceea sosise și Vlăduțu cu o cetă
de Români înarmați, ér după el Balintu.

Pe când ne îmbrășam în curtea
parochială, din piață se aușiau pușcături,
ca dintr'o bătaie formală. Am alergat
cu toții până la capetul uliței, în piață
Ungurii pușcau pe ferstri, ér Români în
cete de cătră 20—30 inși năvălesc asu-
pra caselor, spargu porțile. Ungurii parte

săriau de frică pe ferstri, parte îi isbiau
Români cu bolovan în uliță, unde îi mă-
celăria poporul infuriat.

De-odată ne atrag atențiunea nisce
răcnete cumplite, ce se aușiau la spatele
nôstre. Alergăm cu toții într'acolo. In
curte la Șulutu Simionuțu, mai mult de
100 de lănci se vedeau ridicate, fiă-care
ar fi dat într'un centru, dăr nici unu
nu putea da. Tocmai atunci omorau pe
Dragoșu.

Cei ce au fost aprôpe de el spun,
că Dragoșu cerea grația, ducându: „Fra-
țiilor, lăsați-mă numai una să vă spun,
apoi omorîți-mă”.

Peste unu pătrar de ôră i-am vedit
cadavrul pe-o delmă de gunoiu la porța
susu pomenitului domn. Ucigătorii lui au
aflat la densusul 315 galbin. Unu a ve-
nit la mine cu 15 galbin spunându-mi,
că în considerațiunea suferințelor mele,
mi-a făcut și mie parte din averea lui
Dragoșu. Eu însă i-am reieptat cu indig-
națiune și l'am muștrat.

După mórtea tragică a nefericitului
Dragoșu, a sosit abia și Iancu în Abrud.
El a ținut o cuvântare la popor, care

o sfârși așa: „Atât v'ați purtat de bine,
incât ar trebui să vă sărut pe toți, dăr
că ce ați omorît pe Dragoșu, mi-ați în-
tristat inima de mórte”.

Poporul începuse a face escese, și
tocmai atunci se lășe faima, că Kossuth
incă se află în Abrud. Ca turbați se aieptă-
ră pe toate ulițele și prin toate casele.
Iancu, Balintu, Vlăduțu și alții mai cunos-
cuți umblau călări, ca desperați, pe toate
ulițele, ca să-i aducă la ordine. Abrudul
a luat foc din toate părțile, nimenea nu
mai avea respect, nimenea nu mai era
sigur de lance.

În aceste momente de supremă nece-
sitate, a sosit vitezul și neimfricatul
Axente cu batalionul său, și lui i-a suc-
ces să pună capetu la jafu, omor și in-
cendiu. Numai glasului puternic al lui
Axente, numai influinței și energiei lui de
fier se pte mulțami, că Abrudul a scă-
pat de totală nimicire, și decă el n'a pu-
tut să ia parte la succesul Românilor
în luptele dela Abrud contra lui Hatvani,
are meritul și mai frumos, de a fi pus
frâu poștei de răbunare cumplită și să
scape aprôpe jumătate orașul de ruină.

Hatvani vedându-se frânt și deci-
mat în înțelesul strins al cuvântului,
porni cătră Cernața, spre a-se refugia la
Brad. În drumul acesta, în care a luat
cu sine mai multe familii frumtașe maghiare
din Abrud și câte-va familii române, apoi
și pe Buteanu, a fost atacat de Români,
cari îl observară, și mulți Maghiari din
Abrud își aflară astfel mórtea.

Hatvani, ca să se țină de promisiunea,
ce-a dat o Maghiarilor, că în trei zile se
va reintorce érași, și-a strins rămășițele
armatei sale și a format două batalione
noue în Zarand, la cari a mai adaus
incă câte-va companii de Săcui, și în 16
Mai veni érași la Abrud. Români, după
victoriile din zilele trecute, se resfrară
prin sate, și astfel neputându-i opri în-
dată calea, el intră nesupărat în Abrud.
Indată ce noi am primit scire despre
acesta, Iancu a dat ordin, că Români
să fiă chemați la nou lupte contra inimi-
cului, care dispunea de-o forță considera-
bilă aprôpe din 3000 de omeni. Vlăduțu
a ocupat punctele de cătră Buciumani și
Corna, la Sturțu se postă Simionu Groza,
ér cătră Cernața ocupasem eu pozițiunile

tă, a deputatului Kovács, țintesc la maghiarizarea succesivă a acelei părți a armatei, ce se recrutează în Ungaria. Organul d-lui Kalnoky „*Frendemblatt*“, se încercă acum a combate acea interpretare dovedind, că Szapary nu țințese la divizarea în două a armatei, și că nici Apponyi n-ar avea această tendință. Se vede, că Kalnoky vră să-și facă mână bună cu Szapary și Apponyi, căci nu scie omul, ce se mai pôte întâmpla!

*

După cum se scie, pentru anul viitor este plănuită serbarea milenară a fundărei statului ungar. Insuflețirea pentru această serbare, se înțelege, între Nemaghiari e minimală, și de aceea cercurile guvernamentale maghiare își dau toate silințele, ca să nască cel puțin ore-care interes pentru această întreprindere. Astfel foile maghiare anunță, că profesorii sași dela gimnaziul din Sibiu au primit din Budapesta invitațiunea, ca prin prelegeri publice, să influințeze asupra Sașilor, ca aceștia împreună cu Maghiarii din Sibiu să serbeze în mod festiv serbarea milenară. O astfel de prelegere, după cum aușim, s'a și ținut asupra *Imigrării Maghiarilor* și a *succesului bine. Sașii au luat parte la ea și au strigat și „eljen“-uri.* Natural, că foile maghiare sunt încântate despre aceasta, și sperază, că Sașii, după finirea ciclului de prelegeri, cu trup și suflet se vor alătura la acțiunea milenară maghiară. După atitudinea slăbănogă a Sașilor față cu cabinetul Bánffy, și lucrul acesta e posibil.

Amintiri diplomatice din a. 1870.

Contele *Constantin Nigra*, ambasadorul italian din Viena, după cum amintim în numărul nostru de alaltăieri, publică în „*Nuova Antologia*“ și în „*Bibliothèque Universelle*“, ce apare în Lausanne, amintiri diplomatice, cari se referă la anul momentuos 1870.

Contele *Nigra*, pe acel timp era reprezentantul Italiei în Paris, și el istorisește, cât de multă trudă și-a dat guvernul său, să influințeze în mod mijlocitor și aplanator în cestiunea succesiunii la tronul spaniol.

În 12 Iulie înainte de ameli Nigra fu chemat la Tuilerie, unde împăratul *Napoleon III* îi împărțăși depeșă, ce o trimise prințul *Anton de Hohenzollern* generalului spaniol *Prim*, și în care el anunță, că în numele fiului său își retrage declarațiunea de-a primi tronul spaniol.

— „Această însemnă pace“, duse împăratul, „și te-am chemat, să depeșezi guvernului D-tale. Sciu, că opiniunea publică agitată din Franca ar fi preferit războiul, însă recunosc, că abdicarea prințului însemnă o deslegare pacinică, care,

cel puțin pentru un moment, delătură crucea motivă de-a începe războiul.“

După acestea ambasadorul își luă adio dela împăratul, pe care în acea zi îl veduse de ultima oră.

În Paris, duse *Nigra*, vestea că a fost rău primit. Se scie, că în ziua următoare ambasadorul francez din Prusia, *Benedetti* provocă pe regele *Wilhelm* să declare, că nu va permite, ca prințul *Hohenzollern* să mai candideze în viitor undeva, ceea ce însă regele respinse, și în urma cărui fapt *Napoleon* împărțăși în 15 Iulie camerelor, că *declară rebelă*. În zadar făcu prințul *Melternich*, ambasadorul austriac în Paris, ministrului de externe francez, ducelui *de Grammont*, propunerea, să se întrunească un congres, care propunere fu sprijinită și de *Nigra*, și în zadar îl dojeni pe duse contele *Nigra* în numele Italiei, ca să se modereze și să se împace. Chiar și mijlocirea Angliei fu respinsă.

— „Resbelul“, duse *Nigra* „s'a declarat din partea Francei pe neașteptate și în potriua dorinței și repetitelor stăruințe ale guvernului italian, care din cea mai bună pornire și cu cea mai mare insistență făcu tot posibilul, ca să se evite resbelul; ba Italia încă a fost între puterile, cari au influințat, ca prințul de *Hohenzollern* să renunțe la tron, și faptul acesta se părea a fi în stare să delature catastrofa“.

Cunoscuta poveste a prințului *Jérôme Napoleon*, că împăratul Austro-Ungariei și Italia ar fi făcut în 1870 propunerea de a se uni la o acțiune armată comună, o combate. și *Nigra* Nici regele *Victor Emanuel*, nici miniștrii săi, n'au avut cunoscință despre un astfel de proiect. E drept însă, că ambasadorul francez a împărțășit în 8 Iulie în Florența o depeșă a lui *Grammont*, în care se duse, că „Franca oonteză la sprijinul Italiei pentru casul, decă încăpăținarea Prusiei va face inevitabil un răzbel“. Cu două zile mai târziu i se împărțăși ministrului de externe italian din partea lui *Napoleon* totă aceeași, cu observarea, că împăratul conțeză și la sprijinul Austriei.

Din memoriile ministrului de externe austriac, conte *Beust*, e cunoscut, că dusele de *Grammont* întreprinse același pas și la Viena, peșul acesta însă rămase fără rezultat. Și ministrul de externe italian *Visconti Venosta* răspunse, că Italia lucră și sfătuesce pentru pace, dăr nici decum nu va sta între șirurile dușmanilor Francei. De altcum cabinetului din Tuilerie i-se pără acceptabilă părerea lui *Beust*, că adecă Austro-Ungaria și Italia să stipuleze o neutralitate armată și o acțiune diplomatică comună. Proiectul secret al acestei convențiuni, care formulă o alianță ofensivă și defensivă între Austro-Ungaria și Italia, fu adus în 1 August la Florența de către contele *Vitzthum* și baronul *Pasetti*. Art. 4

conținea declarațiunea unei neutralități bine-voitoare pentru Franca; în art. 5 și 6 se obligau ambele puteri a-și pune armatele pe picior de bătălie și mai târziu a procede comun, fiă pentru a mijloci, fiă pentru a pași cu arma. Art. 7, care s'a luat la dorința Italiei, hotăra, ca Austro-Ungaria să intervină la Franca, ca aceasta numai decă se-și retragă trupele din statul bisericesc.

Proiectul acesta însă, după cum era formulat, nu s'a aprobat nici din partea cabinetului italian, nici din a lui *Napoleon*. Ducele de *Grammont* respinse ori-ce ingerință a Austro-Ungariei în cestiunea romană. Astfel pertractările în această direcțiune se intrerupseră.

La 6 August, în ziua luptei dela *Wörth*, și două zile după lupta dela *Weissenburg*, *Nigra* depeșă din Paris ministrului *Visconti Venosta* următoarele: „Ambasadorul rusesc mi-a comunicat, că Rusia de sigur va eși din neutralitatea sa, decă Austro-Ungaria va lua parte la război“. Se scie însă, că Austro-Ungaria nici nu se mai gândia la un sprijin armat pentru Franca și ce se ține de Italia, „condițiunile“, duse contele *Nigra*, „cari ar fi făcut posibilă oferirea unui sprijin, adecă deslegarea și numai în parte a cestiunii romane, s'au refusat a priori din partea Francei“.

SOIRILE ZILEI.

23 Februarie.

Agatha Bărsescu, distinsa artistă, care de present se află încă în Sibiu, va da prima reprezentați, în Brașov, Lună în 11 Martie n. În sera dintăiu va juca pe *Magda* din piesa „*Heimath*“, ér afară de acesta va mai juca în trei seri rolul *Parteniei* în „*Sohn der Wildnis*“, apoi pe „*Deborah*“ și „*Dama cu camelile*“.

—o—

Organizarea „partidei populare“. Cetiim în „*Budapesti Hirap*“, că contele *Ferdinand Zichy* a făcut o provocare către episcopii catolici, ca aceștia să stăruască pentru organizarea „partidei populare“. În urma acestei provocări, episcopul *Zalka* din Györ, care până acum a stat departe de afacerile acestei partide, a dat o circulară către preoții din diecesă lui, ca să inființeze cluburi catolice. Cerculara n'are caracter oficial.

—o—

Mandatul dela Neutra. Cercul electoral din Neutra este vacant și în ourendu își va alege deputat. Două partide și-au aruncat ochii asupra lui: partida guvernamentală și cea populară. Candidatul acesteia, contele *Ioan Zichy junior*, a mers la Neutra Lună, unde a fost salutat în numele alegătorilor de către canonicul *Wagner* și a fost primit, ca oșpe, de către episcopul *Bende Imre*. Ieri și azi *Zichy junior* face un turneu prin

cercu. Contrarul său este noul numit secretar de stat *Lathoczy*. Se prevede o luptă forte înverșunată, mai ales, că pentru *Zichy* sunt asigurate voturile din provincie.

—o—

Conferență asupra raporturilor diplomatice între România și Ungaria. D-l V. A. Urechia a trimis unor diare din România următoarea scrisore: Domnule director! Sciu, că nu v'e indiferentă nimic din ceea ce interesază mersul înainte al culturii naționale. Cu acest titlu v'e vestes, că cu începere de Joi, 16 Februarie, dela orele 4—5 p. m., d-l *Ilie Bărbulescu*, eminent licențiat al facultății noastre de litere și filosofie, și absolvent al școlii normale superioare, va face în sala nr. 4 a Universității o serie de conferențe asupra „relațiilor diplomatice dintre Țera-românească și Moldova cu Ungaria în sec. XIII și XIV“. Frumosa teșă, ce a prezentat facultății și examenul de licență, ce a trecut „magna cum laude“, imi dau dreptul de a spera pentru scumpul nostru școlar și acum amic, un succes neîndoios. Primiți totodată, de director, și încredințarea stimei ce v'e păstreț. V. A. Urechia, profesor.

—o—

Impărat și recruți. În *Wilhelmshaven* s'a luat la 5 Martie jurământul recruților de marină. O telegramă de-acolo spune, că împăratul *Wilhelm* ar fi pronunțat următorul discurs: „Ați venit să faceți jurământul. Acesta a fost un vechiu obicei al străbunilor noștri. Ei considerau de o sfântă datoriă de-a ține jurământul. Precum eu, împăratul și domnitorul vostru, imi jertfesc toate puterile și activitatea pentru patriă, astfel datoria voastră este, să v'e dați totă viața pentru mine, fiindcă voi jurați ca creștin. Pe flamura armatei vedeți vulturul, cel mai de frunte dintre animalele lumii. El, caragios și întinerit, sbora în înălțime, sub rațele soarelui dumnezeesc. El nu cunosc frică și pericol. Așa să fiă gândirea și silințele voștre. Urmășii acum pentru voi vremuri, în cari cerințele și așteptările puse în voi, vor cumpeni greu... Fiți așa cum au fost vechii *Brandenburgieni*“.

—o—

Noul mareșal. La postul de mareșal, devenit vacant prin mórtea arhiducelui *Albrecht*, este în prospect de a fi numit *Francisc Kuhn* de *Kuhfeld*, decorat cu marea cruce a ordinului *Maria-Teresia*. Baronul *Kuhn*, care a luat parte la luptele dela *Santa-Lucia* și *Custoza* și în 1866 a apărut vitejesc Tirolul contra gardelor *Garibaldiene*, are vârsta de 73 ani.

—o—

Din București se anunță, că eri a prezentat ambasadorul francez, contele *D'Aubigny*, regelui *Carol* o scrisore a președintelui *Faure*, în care acesta notifică

dimpună cu *Aiudanu*, *Botteanu* și *Rusu*.

Astfel aședăși gata de luptă, în ziua următoare (17 Mai) lupta curgea aproape la toate punctele, ce le ocupau Români. Mai vehementă și mai furioasă însă era în aripa mea dreaptă către *Cernița*. Lupta acesta a ținut până târziu noptea, când n'au succes a respinge pe inamic în oraș, cașându-i pierderi însemnate. În cealaltă zi (18 Mai), ea s'a continuat érași cu multă vehemență, mai ales spre *Roșia* și *Corna*, de unde fiind respins, după amiazi *Hatvani* a năvălit asupra noastră către *Cernița*, concentrându-și aproape toate forțele. Dăr în zadar, căci noi am bătut și respins érași pe dușman, și mai ales popa *Groza* dela *Stiurtu* s'a încăerat tare cu honvedii, pe cari i-a scărmanat rău, respingându-i.

Pe 19 Mai ni-am decis a da un atac general și definitiv. Noi dela *Cernița* susținem focul cu multă decisiune și bravură, și de sus de pe cer ne privia soarele, când încă nu încetărăm cu focurile, până când inamicul și-a retras parte mare de oștire din linia de foc. În această zi către ameli, după ce lui *Hatvani* nu-i succese

a devinge aripa stângă de către *Roșia* și *Corna*, s'a vedut silă a-se refugia în *Abrud*, desperat și turbând de furie, că a pierdut și a doua oră lupta dela care spera ocuparea munților noștri.

După ce *Hatvani* a dat puțin timp de odihnă și răpaosă oștirea sa, îndată după ameli se hotără a pleca către *Zlatna*. Înainte însă de-a pleca, ca să-și răsbune, lăsă să fiă impușcați mai mulți Români, între cari și tribunul *Morar*. În calea lui însă a suferit desastre cumplite și se duse, că „După piatră“, *Hatvani* abia a scăpat pe o cărare strimță cu vre-o 60 de inși.

La sfirșitul acestui capitol trebuie să amintesc, că din partea inamicului au cădut în aceste două lupte aproape 5,000 de omeni.

Și acum câte-va cuvinte și despre tragica mórte a neuitatului meu amic *Buteanu*, a acestui suflet mare și generos.

După ce *Hatvani* s'a retras învins din prima luptă către *Zarand*, el — cum am dicit — a dus cu sine și pe *Buteanu*. Ajungându în *Baia-de-Crișu* a fost pus în captivitate. După ce *Hatvani* a pierdut și a doua luptă, el îl luă din *Baia-de-*

Crișu și-l duse mai departe cu sine spre Ungaria. Ajungându la *Josașu*, în granița ce desparte *Ardelul* de Ungaria, *Hatvani* a lăsat, ca pe genialul și vitelul prefect *Ioan Buteanu*, să-l spânzure;

Acesta s'a și întâmplat în ziua fatală de 23 Mai 1849!

Din gură în gură a sburat faima acestei sălbatiche barbarii a lui *Hatvani*, până la noi, întristându-ne pe toți și admirându rezoluțiunea, cu care — se duse — a murit *Buteanu*. Ultima lui grăire a fost:

„Moră liniștită, căci a mea mórte este răsbunată de ajuns prin cele două pierderi totale ale Ungurilor la *Abrud*!“

* * *

Cred, că la locul acesta va fi de interes se reproduc în traducere românească o poruncă, ce a dat *Kossuth* lui *Hatvani*, numai câte-va zile după ce a trimis la noi în Munți pe nefericitul *Dragoșu*, cu planul de-a propune Românilor pacea și desarmarea. Din acest document se va vedea și mai bine, cu câtă perfidia și răutate s'au purtat *Kossuth* și *Maghiarii* față de noi, când pe față ne propunea pace, ér pe din dos și pe sub mână urgia pla-

nul infernal de-a ne nimici și de-a pune mâna pe Munți.

Se vedem dăr, ce duse *Kossuth* în ordinul trimis comandantului *Hatvani*.

„Guvernatorul țării, către d-l comandant de trupă *Emerich Hatvani*.

„În urma adresei d-tale de datto 6 l. c. nr. 73, te încunoscințez, că după ce sub comanda d-tale de până acum sunt concentrate trupe regulate de oștire, și peste tot o astfel de putere, care recere un membru esert în arta bellică ca comandant, ministeriul de război a fost provocat ca locul majorului *Csatak* să-l suplinească câtă mai curând prin un oșter de stabu de rang mai înalt, căruia și d-ta vei fi subordonat.

„Raportul d-tale cu privire la procedura deputatului *Dragoșu* îl primesc cu mulțămire, și-te încunoscințez, că și eu împărțășesc păreri referitoare la acela, ér la raportul lui *Dragoșu*, trimis prin stafeta d-tale, am răspuns, că nu mă dimit la nici un fel de tocmele cu rebelii, nici mă lasă în explicațiunile de amnestie — cui îi trebuie grație, s'o ceară — guvernul va scie să grațieze, unde va fi locul. Totă odată te îndrumez, ca sub pretextul armistițiului ceruți, ori al tocmelei, să nu sîteț sub nici un chip războiul. Acesta v'o împărțășesc, pentru-ca, până la sosirea

alegera sa, ca președinte al republicii franceze.

— o —

O boală epidemică de piele s'a lăpădit între copiii școlii române din comuna Brustur, comitatul Aradului. De-odată s'au bolnavit 76 de copii Școala numai decăt s'a închis, după cum anunță foile din Budapesta.

— o —

Esundări și întreruperi de comunicații
Iarna lungă și zăpada mare au adus cu sine, ca în diferitele părți ale țării să amenința mari esundări. În Șoprova de trei zile băntuie viscolul cu zăpadă, care se topește, așa încât comunicația e întreruptă. În Băltana, Năllaor, Ciomad, Mureșul amenință să iese din țărmuri în urma topirei zăpezii. În Strigoiu pericolul esundării Dunării este iminent. Asemenea din mai multe părți se vestesc, că orașele și satele asedate aproape de riuri și văi sunt amenințate de esundări.

— o —

Procesul Omladiniștilor în Praga.
La 6 Martie s'a început în Praga un nou proces contra 6 omladiniști, cari cu ocazia marelui proces din anul trecut și-au restrăst mărturisirile, învinuind pe comisarul de poliție Oliz, că ei au fost forțați de acesta să facă depozitii, redactându protocolul după bunul său plac. Procesul promite a fi interesant.

— o —

Expoziția internațională de câni va aranja reuniunea austriacă de prăsiere de câni, în Rotunda din Viena, la începutul lui Mai curent. Expoziția va fi de tot interesul. În legătură cu ea se vor aranja și curse de câni de vânătoare. Exemplarele cele mai frumoase de câni vor fi premiate. Câni espusi vor fi împărțiți în 153 secții. Dintre aceste 96 vor fi pentru câni de vânătoare, 57 pentru câni și căleuși de lux. Expoziția va ține 4 zile — timp destul de lung, decât vom avea în vedere natura obiectelor espuse.

— o —

Fr. Ondriček, vestitul virtuos în violină va da ați, Vineri seara, un concert în Brașov în noua sală de concerte dela redută. D-lă Ondriček, care vine din Bucuresci, unde a dat două concerte la Ateneu cu mare succes, a fost distins de către M. Sa Regele cu medalia *benemerenti* cl. I.

Reuniunea de cântări săsescă din Brașov.

Avem înaintea noastră raportul anual despre activitatea reuniunii de cântări săsesc de aici: „Kronstädter Männergesangverein“ (anul al 35-lea dela 1 Septembrie 1893 până la 31 August 1894) redigiat de secretarul C. Schuller. Ca introducere la litera A, vedem pe cele dintău 26 pagini o cronică amănunțită asupra evenimentelor celor mai principale din viața reuniunii în acest an.

urmașului d-tale, să-ți continui activitatea în înțelesul acesta și încă cu deplină energie, neabgându în semă nici un interes lateral.

„Dat în Debrețin, 11 Mai 1849

„Gubernatorul țării

„Ludovic Kossuth m. p.“

Ce vedem d-eră din acest ordin al lui Kossuth? Vedem lămurit, că el n'avea de gând să pacifice pe Români, decât prin esterminare cu glonț și sabie; că Dragoș a jucat un rol cu două fețe și că armistițiul promis de el, a fost numai un pretext viclen, de a ne băga noi de bună voie în cursa inamicului. Mare dreptate avea Axente, când imi dicea, că pacea, ce ni-o oferesc Ungurii, e mörtea noastră.

D-er Dumneșu și deșteptăciunea noastră au răsunat după merit viclenia, reînțea și perfidia dușmanului. Răspata această a costat multe jertfe de vieți omenești, sânge mult a curs pentru a sigila gloria armelor noastre, — însă unde în istoria am vădit victorii fără sânge și gloriă fără jertfe?!

(Va urma).

La lit-ra B. se face o interesantă statistică, din care aflăm, că în anul al 35-lea al reuniunii, s'au ținut după statură patru conveniri (Liedertafel), 1 Concert (care s'a repetat), 1 serată umoristică (heitere Liedertafel) și o excursiune de cântăreți la Sibiu. În amintitele 6 producțiuni s'au cântat cu totul 59 de numere, între cari 38 coruri bărbătești, 1 baladă pentru cor, soli și acompaniare de orchestră, 7 coruri mixte, 1 cor de dame, 10 soli, 1 solo instrumental, 4 numere de orchestră, 1 cuplet, 1 scenă comică, 1 piesă cu cântări, 1 operată comică.

La finea anului, reuniunea număra 15 membri onorari, 74 activi și 175 spriginitoi. Membrii activi sunt 17 prim tenori, 16 tenori II, 25 bas I și 16 bas II și se împart după ocupațiune așa: 19 funcționari (publici și privați), 12 industriași, 21 comercianți, 1 preot, 10 profesori, 2 provisorii, 1 bertaș, 5 farmaciști, 1 music și 2 fabricanți.

S'au ținut două adunări generale și 8 ședințe ale comitetului.

Reuniunea a stat în legătură cu 54 reuniuni de cântări germane din Ardeal și Austro-Ungaria (cu deosebire Viena), și din Germania.

Arhivalul musical al reuniunii conține 961 numere.

Au intrat în decursul anului în cassa reuniunii 2358 fl. 28 cr. și s'au cheltuit 2263 fl. Au rămas așa d-eră în cassă 95 fl. v. a.

Raportul se încheie c'o tabelă statistică asupra biletelor vândute la diferitele producțiuni de peste an și cu o listă nominală a membrilor reuniunii.

*

În săptămâna trecută Mercuri, reuniunea „Männergesangverein“, a dat o serată umoristică, care s'a repetat Sâmbătă în 2 Martie. Programul acestei serate a fost frumos și variat. După două coruri bărbătești escelent reușite, s'a jucat piesa: „Der Veilchenkranz, oder der Damenstreich“, scenă umoristică pentru cor de dame și soli, de L. Krons. Au jucat și au cântat foarte drăgălaș numai damele din reuniune. Cu deosebire s'au distins cu jocul lor viu și natural, d-șorele Kätchen Obert, Irmenhard Gusbeth și Augusta Nengeboren, precum și d-șora Ella Hessheimer, care făcea pe presidenta. Cântările solo și corul au fost la înălțime, toaleta damelor era cu multă sîc arangiată. Piesa a plăcut foarte mult și a fost viu aplaudată. D-lă F. Schmidt a cântat apoi cuplete mult aplaudate, și în fine s'ajucat, numai de bărbați, piesa cu cântări „Bianca, oder die Verkanten“, de Dr. M. Vanosa și Iul. Popovici, musica de Piber. S'au distins d-nii V. Neustädter, A. Zeidner, Iul. Teutsch, Stenner, librarul Hiemesch și Fr. Schmidt. D-lă Neustädter s'a produs și c'un cuplet de colere politică, care a produs ilaritate și a fost mult aplaudat, a încongiurat însă ori-ce alusiune la cestiunile zilei, cari frământă pe Sași. Pe la miezul nopții s'a început dansul, care a fost foarte animat și a durat până spre ziua.

*

În mijlocul frumoșei producțiuni a reuniunii de cântări săsesc, ni-am pus fără voă întrebarea, de ce „Reuniunea română de gimnastică și de cântări“ din loou, care odinioară începuse a emula cu reuniunea săsescă, de un timp încoco nu mai dă nici un semn de viață? Ungurii din Brașov au chiar două reuniuni de cântări, și amândou progresază. De ce numai la noi Români se mergă tôte de andosele?

Pe Duminica viitoare este conchiămată adunarea generală a „reuniunii de gimnastică și de cântări“ în sala gimnasiului român din loc. Avisă membrilor ei!

O regină în pușcăria.

O depeșă din Honolulu publicată de curând de „World“ a făcut cunoscut, că regina Liliokalani, domnitoarea insulelor Sandwich, a fost condamnată la cinc ani închisore și 5000 dolari amendă. Eveni-

mentele, cari au precedat acestei condamnări, sunt următoarele:

Regele Kalakaua, stăpânitorul insulelor Sandwich, cunoscut și din călătoriile sale prin Europa, murise la San-Francisco în ziua de 29 Ianuarie 1891, pe timpul unei călătorii, ce făcea prin apusul Americii. Ne având copii, sora sa cea mai mare, principesa Lydia Kamakacha Liliokalani, născută la 2 Septembrie 1838, care fusese botezată împreună cu tötă familia în religia anglicană, se urcă pe tron. Regina era veduva unui American bogat, John Dominis, care murise scurt timp înainte morții cumnatului său. Domnia reginei Liliokalani fu la început liniștită, ba Majestatea Sa provocă printre supușii săi un o-re-care entuziasm pentru persoana ei, pentru că avea grija să apere majoritatea populației, contra arbitrarității străinilor. Procedările acestea populare ale reginei îi atraseră cu timpul nemulțumirea și mai târziu ura cea mai înverșunată a marilor industriași și moșieri americani. În Ianuarie 1893 isbucni de odată o revoluție, provocată de un anume Klaus Spröckels, un German emigrat din Oldenburg și naturalizat în America. Pentru că regina dispunea numai de o mică gardă, ăr cea mai mare parte a populației băștinase se compune din muncitori săraci, angajați de Americani, Liliokalani, care uresce ori-ce v-ersare de sânge, fu detronată, d-er nu renunță la drepturile ei la tron.

După sfirșitul revoluției, inscenată cu ajutorul unei corăbii de războiu americane, regina invocă hotărîrea poporului său credincios și arbitragiul guvernului american și al puterilor europene. D-er atât guvernul Statelor-Unite, cât și puterile europene răspuseră, că cestia din Hawai e de natură absolut internă, în care nu pot și nu vor să se amestece.

Pe timpul d-er, când Liliokalani se retrăsese la moșia ei Waikiki, domnea în Honolulu președintele provisor al Republicii, Stanford Pallard Dole, un fost procuror al lui Kalakaua. În Iulie anul trecut trebuia să se facă alegerea unui președinte definitiv. D-er pentru ca Americanii să fi siguri de rezultatul scrutinului, se admiseră la vot numai acei cetățeni, cari juraseră, că recunosc Republica, ast-fel, că din 60,000 de alegători (18,000 indigeni, 15,000 Europeni, 24,000 Japonezi etc.), numai 3000 de persoane își puteră depune buletinele de vot. Natural, că aceștia aleseră ca președinte pe favoritul lor Stanford Pallard Dole.

Terorismul întrebunțat de grupul american provocă pretutinden nemulțumiri și amărăciuni, și în ziua de 6 Ianuarie a. c. isbucni o revoltă pe moșia Waikiki. În capul revoltei se afla fostul comandant al gardei regale, Samuel Nowlein. La început părea, că r-escola va reuși, micul detașament din Waikiki al trupelor guvernului fu respins și tôte lăsu să se cređa, că prietenii reginei vor câștiga cauza. D-er comandantul trupelor republicane avu ideia să telefoneze la Honolulu după ajutor. Aceștia sosiră, și în curând partisani dinastiei fură parte fugriți, parte făcuți prizonieri. Ostermann, un adict al reginei, însuși fu arestat și la o perchisițiă făcută în casa lui, se găsiră arme și munițiuni aduse de un vapor englezesc din Canada. Descoperirea acesta hotărî pe președintele republicii să proclame starea de asedi, să arunce în închisore 150 de partizan ai reginei și pe însăși Majestatea Sa. La 20 Ianuarie a. c. Liliokalani fu silită să recunoscă republica. Totuși adeptii ei fură judecați după legile marțiale și mai mulți din ei, între cari Nowlein, condamnat la mörte, d-er executat deocamdată numai în effigie, pentru că stăpânitorii insulei se tem de o r-escolă a întregii populații. La începutul lui Februarie fu judecată și Liliokalani. Aci ea declară, că nu știuse nimic de tötă r-escola și contestă competența tribunalului. Acesta însă o condamnă la cinc ani închisore și 5000 dolari amendă.

Probabil, că ex-regina nu va mai

părăsi pușcăria, căci viclenii Yankei vor ști să o țină departe de poporul, care o iubesc.

Sciri telegrafice.

Neutra, 8 Martie. Agitația electorală prin comune este atât de mare, încât a trebuit să se recuireze milițiă din Pojun, care va rămâne aici până după alegeri, de-ore-ce posesorii de pământ se tem de escese din partea țeranilor agitați.

Viena, 8 Martie. Circulază tot felul de faime despre consiliul ministerial de er, ținut sub presidenția monarchului. Se dice, că cestiunea gimnasiului dela Cilli și călătoria cardinalului Schönborn la Roma au format obiectul desbaterilor. Mai departe se dice, că unii dintre miniștri și-au manifestat intențiunile lor seriose de-a demisiona. Privitor la misiunea cardinalului Schönborn se afirmă, că nu ar corespunde tradițiunilor sântului scaun, decât Papa ar face o-re-care manifestați, fără de-a esamina mai întâiu în mod obiectiv starea lucrurilor. Papa va aștepta să audă mai întâiu părerea congregațiunei episcopale, și numai după aceea va lua hotărîri definitive.

Berlin, 8 Martie. Impăratul Wilhelm d-ise generalului Manteuffel, că nu pöte permite să se scumpescă pânea ömenilor săraci.

Berlin, 8 Martie. Președintele Reichstagului chiamă la ordine pe deputatul Ahlwardt, pentru vorbele sale de alaltăeri, pronunțate cu privire la Jidan.

Paris, 8 Martie. În cameră făcu boulangistul Richard reproșuri guvernului pentru-că acesta trimite vase de războiu la Kiel; prin acesta, d-ise, i-se pregătesce poporului francesu cea mai mare umilire dela 1870 încoco.

DIVERSE.

Un vulcan în mijlocul mării. În adunarea din urmă a societății geografice franceze, d-lă Wenikow a raportat despre un interesant fenomen al naturii. În v-șatul francoes a descoperit în Marea caspică un munte, care vomază foc. Focul aruncat din acest vulcan ajunge aproape până la suprafața mării. Diametrul craterului este de șese metri. Muntele e foarte țepiș și când Wenikow se uita la el, a vădit foarte multă lavă aruncată din acest munte.

Literatură.

În tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: Povestiri economice despre grădărită, economia câmpului, vierți și pădurit, de Ioană Georgescu. O carte foarte folositore pentru plugari, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De v-ndare la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov, și la autorul în Scorei (p. u. Alsö-Porumbák).

*

Aliterațiunea în limbile romanice este titlul unei noue cărți, apărute în tipografia națională din Iași (Str. Alexandri 11). Autorul ei este d-lă Ovidiu Densușianu. Form. mare 8° de 96 pag. Prețul 1 leu 50 bani.

*

Poesii. O frumoasă colecțiune de poesii, datorite d-lui Ion N. Romanu, a apărut în editura librăriei Carol Müller din Bucuresci (Calea Victoriei 53). Conține vre-o 70 de poesii și costă exemplarul 2 lei 50 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Martie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.20
Renta de corone ung. 4%	99.10
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.40
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.40
Bonuri rurale ungare 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Im r . ung. cu premii.	162.—
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	152.75
Renta de hartie austr.	101.45
Renta de argint austr.	101.40
Renta de aur austr.	125.10
Losuri din 1860	157.75
Actii de ale Banței austro ungară.	1073.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	462.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	392.25
Napoleonori.	9.79 1/2
Marci imperiale germane	60.42
London vista	123.70
Paris vista	49.—

Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	46.60

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Martie 1895.

Bancom. rom. Cump.	9.74	Vënd.	9.77
Argint român. Cump.	9.65	Vënd.	9.68
Napoleon-d'ori Cump.	5.75	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.84	Vënd.	5.89
Ruble rusesti Cump.	1.31	Vënd.	—
Marci germane Cump.	60.—	Vënd.	—
Seris. tone. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

Fondée 1875. Diplômée 1883. Spécialité:
OETTINGER & Co., ZÜRICH, (SUISSE). Etoffes de mode en laine et en coton
 expédient directement aux particuliers franco de port à domicile pour tous les pays de l'Europe.
Etoffes les plus modernes pour vêtements de Messieurs, Garçons et Dames depuis 14 kr. le mètre, jusqu'aux genres les plus fins. Riches assortiments d'échantillons sur demande franco.
 Gravures de modes colorées gratis.

Órele de cassă dela 8—1.

„ALBINA“
 INSTITUTŪ DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
 FILIALA BRAȘOVŪ

Giro-Conto la banca Austro-Ungară. **Cec-Conto** la postă Nr. 505.

primesce depunerii spre fructificare pe lângă 4 1/2% netto, solvindă însași darea de interese;
 scotează polițe comerciale cu 5 1/2%;
 acordă împrumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6% sub cele mai avantajoase condițiuni;
 deschide credite în cont corrent
 acordă împrumuturi pe hârtii de valoare, monede, giuvaere și mărfuri cu 6%;
 cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valoare indigene și străine, în specialul de cele românești;
 răscumpără fără nici o detrageră cupone, escomptează cupone înainte de scadență, și cu cel mai urcată preț cupone dela efecte române;
 efectuează în modul cel mai culant încasări și plăți pe pietele din țară și străinătate;
 esecută în comisiune ori-ce însărcinări de bancă sub cele mai ieftine condițiuni;
 închiriază magazine și locuri libere de depou, pe teritoriul său strada Gării Nr. 45, care, situată nemijlocit lângă gara drumului de fier de stat, e legată prin șine proprii cu acesta și investit cu dreptul de vămire și cântărire oficiosa prin organele drumului de fier de stat;
 primesce în calitatea sa ca reprezentanță principală a societății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, particulare a acestei societăți.

Onorabilelor administratiuni de fonduri și p. t. D-loră capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale **Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“** ale căroră cupone se răscumpără semestrul fără nici o detrageră, și cari se află de vândare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparând cursurile și produsul celorlalte efecte indigene, se poate sustinea cu totă dreptul, că **Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%** sunt și relativ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta. Bonitatea absolută a fonderelor „Albina“ e garantată prin valorea cel puțin întreită a ipotecelor pe baza cărora se esmit, prin fondul special de asigurare a scrisurilor fonciare care e de fl. 200 000 și în fine prin totalitatea oră și cărei alte averi a institutului.

Órele de cassă dela 8—1.

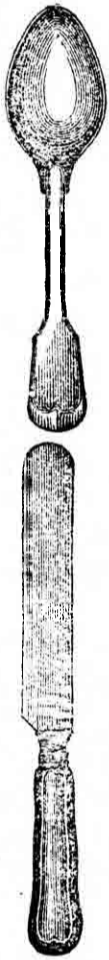
Birourile: Tergulul botelor nr. 22, etagiulul H.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsată necruțată nici continentulă europenă și marea fabrică de argintărie s'a vedută necesită să dăruiescă întregul ei deposit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă.

Eu sunt împuțnicit să îndeplinesc acestă mandată.

Eu trimită prin urmare oră cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de fl. 6.60 și adecă:

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă englesă,	1 lingură de argint pentru lapte patent american,
6 furculițe de argint patent americană dintr'o bucată,	2 ciocănele de argint, pentru spart ouă, patent american,
6 linguri de argint patent americană,	6 cese Victoria englesesci,
12 lingurițe de argint pentru cafea patent americană,	2 candelabre de masă,
1 lingură de argint pentru supă patent americană,	1 strecurătoare pentru cėiu,
	1 zaharniță,

44 bucăți la ună loc.

Tote cele 44 de obiecte susă amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatelă de fl. 6.30. Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună doydă, că acestă inserat nu e o șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că oră cine, căruia nu-i convine marfa îi trimită banii înapoi, nimeea însă să nu trecă cu vederea ocașiunea acestă favorabilă de-și procura acestă garnitură composă, care cu desebire se potrivește pentru

dar de nuntă și în oră ce gospodărie.

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Haupt-Agentur der vereinigter amerik. Patent-Silber-waarenfabriken. WIEN, II., Rembrandtstrasse 19.

Se trimite numai cu rambursă postală seu cu trimiterea înainte a sumei. Prafulă de curățit aceste obiecte 10 cr. Veritabilă numai cu marca.

Estrasă din scrisorile de recunoștință:

Vila Lhota, (Boemia) 7 Ian. 1895. Suntă forte mulțamită cu tacămurile trimise. Suntă solide, frumose și eftine. Friedrich Popella, cooperator. Verespatak, 29 Dec. 1894. Pe adresa Bodnar, am comandat 41 cuțite și furculițe, suntă forte bune și aduc mulțamirea în numele meu și al consortei mele. Johann Neubauer. Prebuch, 17 Dec. 1894. Trimiterea D-tale cu care am fostă pe deplin mulțamită, a făcută mare senație, prin ieftinătate și bunătate. A. Havelt.	Gross Bistritz (lângă Roznau). 3 Februarie 1894. Trimită suma pentru marfa trimisă și suntă pe deplin mulțamit. Jacob Jellinek, paroch. Jarajkod, 4 Dec. 1894. Cu trimiterea suntă forte mulțamită V'am recomandat la toți cunoscutii mei. Helena Rogic. Dečevic, 30 Dec 1894. Cu trimiterea intrădevără forte mulțamită și v'am recomandată tuturoră cunoscutiloră mei. Johann Bastecko, caporal de gendarmerie.

5'9.5--6.

Nu cumpărați dela faură cărbuni!

(Este ună proverbu vechiu.)

Acestă proverbu se potrivește la stabilimentulă meu celă mare, care cumpără cantități mari de marfuri; avendă cheltuieli puține potă vinde și eftin.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'au mai vedută până acum, pentru crețori, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru inaltulă cleru, stofe prescise pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pentru biliarde (mese de joc), și trăsuri. — Asortimentă forte bogată de LODEN din Stiria, Carniola și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricei, ce nu i potă otera nici o concurență. Asortimentă de șaluri fine și durabile pentru dame în coloră forte moderne. — Stofe de spălată, pleduri de voiaj dela 4—14 fl. Tote cele necesare la crețori, precum căpușeli de măneci, nasturi etc.

Cine voiesce a cumpăra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată, ér nu sdrențe eftine, cari nu prețnescă nici cătu cusutulă crețoriului, să se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru Anstriei.)

Deposită permanentă de postavuri peste 1/2 miliune florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Să se ferescă

cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub spitz marca „Marfa lui Stikarofsky“ oferă alte mărfuri false. La astfel de omeni eu n'vëndă sub nici o condiție marfă.
629,4—24.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 4. Colțul Tergulul boileru.

Recomandă on. publică la casuri de mörte, aședămentulă seu de înmormentare bogată asortată în cari tote obiectele, atătă sortele mai de rândă, cătu și cele mai fine, se potă căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metală ce se potă închide hermetică, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturoră sicriurilor de lemnă, de metală și imitațiuni de metală și de lemnă de stejară.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și ună cară funebreu vëndă pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută promptă și ieftină, iau asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

În fine recomandă și biroulă meu mijlocitoră procedandă cu cunoscută-mi soliditate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

3—*